

[Kai Moltke.]

ikke er alt for godt stillet, og jeg tror, man kan sige, at linjen til imødegåelse af disse vanskeligheder er rigtig. Salget af mælk, smør, mælkeprodukter o. lign. er vel den del af levnedsmiddelbranchen, som stiller de største hygiejniske og sundhedsmæssige krav. Og når disse krav opfyldes i et sådant salgsområde, så må ismejerierne også være egnede til samtidig at få udvidet retten til at sælge andre produkter, så at deres omsætning ikke hæmmes. Vi kan ganske roligt sige, at en af årsagerne til, at ordningen nu må revideres, er, at betænkeligheden ved at oprette nye mælkeudsalg i yderkanterne af byerne, i de nybyggede områder rundt omkring, har været så betydelig, at afstandene for køberne er blevet for lange, hvis de alene skal være henvist til at købe i ismejerier. Derfor må den nye tekniske ordning give andre muligheder for at tilfredsstille behovet for mælk.

Jeg venter spændt på næste akt, der drejer sig om engroshandelen, for man kan jo ikke se på dette problem uden samtidig at se på hele den forvandlingsproces, som i øjeblikket er ved at foregå inden for vores forældede form for mejeridrift. Vi har jo, når vi kommer ud på landet, koncentrationen i stadig større enheder og en rationalisering af mælkebehandlingen og den produktion, som står i forbindelse med mælkebehandlingen. Derved åbnes selvfølgelig også mulighederne for en større valgfrihed for de aftagere, som skal skaffe mælk f. eks. til byområderne, og jeg vil hilse med glæde, at man ikke med hensyn til engrossalget fremtidig opdeler alt for snævert ved geografiske grænser for det enkelte mejeri. Jeg ønsker altså liberaliseringslinjen overført også til engrossalget ud fra den betragtning, at et enkelt mejeri inden for sin kreds ikke bør have monopol på leverancen til et større byområde.

Jeg gør det så meget mere, som vi jo ikke kan tale om disse spørgsmål uden at tale om den almindelige udvikling her i landet. Nu kommer jeg desværre ikke med i det udvalg, som kommer til at behandle dette lovforslag, men jeg vil da anmode det kommende udvalgs medlemmer om at læse det sidste nummer af Ingeniør- og Bygningsvæsen. Her anstilles ganske interessante betragtninger om forsyningen af store dele af

det sjællandske område. Tænk engang: dagligt føres f. eks. fra så fjernt et område som Hjørring amt emballeret i containere mælk til mejeriet i Høng, hvorfor der dagligt ind sættes både til transport af mælk! Det kan dog vist ikke være noget led i en fornuftig mælkeordning, at den mælk, som skal bruges i Høng, og som skal bruges i de sjællandske byer, i stigende grad må hentes i den nordligste og fjerneste del af Jylland, fordi man ikke har en organisk udvikling af mælkeproduktionen og leverancen.

Forleden diskuterede vi her det tilbagestående Maribo amt og dets udviklingsmuligheder. Vi havde her den temmelig store mælkekondenseringsfabrik i Nakskov, som besluttede overførelse til jysk territorium, til trods for at det var en traditionel virksomhed. Hvad er årsagen til det? Årsagen til det er, at man gennem den givne form for landbrugsstøtte i den grad har bygget hele det lollandske landbrug op på sukkerordninger, på kornordninger og sidst på dyrkningen af hestebønner, at der overhovedet ikke findes tilstrækkeligt med køer til at levere råmaterialerne fra nært hold til den allernærmeste store mælkebehandlende fabrik i den del af landet. Se, disse ting med forsyning af Sjælland med stadig større mængder af mælk fra de fjerneste dele af Jylland og den kendsgerning, at man må flytte store mælkebearbejdende industrielle virksomheder fra den ene landsdel til den anden, fordi kvægvæden er ujævnt fordelt og stadig skydes væk fra storbyområdet, det er et problem, som hænger ganske nøje sammen med både bestræbelserne for at nedsætte prisen på mælk og bestræbelserne for at skaffe landbrugeren en større andel i prisen. For det at transportere mælk i containere med bil, med damper eller med statsbane kan dog aldrig nogen sinde gøre det lettere for landbruget at opnå en højere pris.

Derfor må jeg sige, at jeg kan godkende bestræbelserne, som vi nu er vidne til i detailhandelen, men at jeg så sandelig også håber på en fornuftig rationalisering i engrosledet, ikke mindst at man skaber sådanne former for rationelt dansk landbrug, at man slipper for disse urimelige omkostninger til transport. Så vidt jeg kan se, er milliardudgifterne til transport, som man i øjeblikket beskæftiger sig med, tilstrække-